

Kanton Zürich
Bildungsdirektion

Informationen für Eltern zum Unterricht in Heimatlicher Sprache und Kultur (HSK)

Volksschulamt
Besondere Förderung, Interkulturelle Pädagogik
ikp@vsa.zh.ch

Juli 2020
1/3

Serbisch/Kroatisch/Bosnisch
Fassung Oktober 2013, aktualisiert Juni 2020

Šta je HSK-nastava?

Nastava maternjeg jezika i kulture (u daljem tekstu HSK) je dodatna nastava jezika za decu sa jednim ne-nemačkim prvim ili drugim jezikom. Deca osnovnoškolskog uzrasta već od vrtića pa do kraja osnovne škole mogu da pohađaju HSK-nastavu.

HSK-nastava ciljano unapređuje prvi naučeni jezik i promoviše osnove jezika regiona. Nastava je politički i verski neutralna. Ona se bavi odnosom prema različitim životnim okruženjima i pripadnostima učenika. Ona osnažuje i unapređuje jezičke kompetencije učenica i učenika i podržava ih na putu razvoja identiteta i integracije. Direkcija za školstvo preporučuje pohađanje ove vrste nastave.

Na koji način je HSK-nastava organizovana?

HSK-nastava je ciriškim Zakonom o osnovnom obrazovanju zakonski regulisana. Služba za osnovno obrazovanje kantona Ciriš (VSA) odobrava i koordiniše rad HSK-kurseva.

Ovi kursevi su ponuđeni od strane ambasada, konzulata i udruženja. Oni organizuju HSK-kurseve i zapošljavaju HSK-nastavnike. Zbog toga je HSK-nastava moguća samo na jezicima za koje postoje nosioci/pokrovitelji organizovanja HSK-nastave. Na osnovu ponude određene jezičke grupe pokriveni su svi ili pojedini uzrasni nivoi. Sama Služba za osnovno obrazovanje-VSA ne nudi HSK-nastavu.

HSK-kursevi, koji ispunjavaju kantonalne zahteve, pripadaju grupi takozvanih priznatih HSK-kurseva. Oni ispunjavaju sledeće kriterijume:

- Nastava je politički i verski neutralna i pravo pohađanja imaju sva deca te jezičke grupe.
- Nastava nije profitabilna. Prikupljanje školarine služi za sprovođenje/obezbeđivanje nastave.
- Nastavnici su pedagoški kvalifikovani, poseduju dovoljno znanje nemačkog jezika i pohađali su obavezno stručno usavršavanje organizovano od strane Službe za osnovno obrazovanje (VSA).

Priznanje omogućava nosiocima kurseva besplatno korišćenje prostorija u osnovnim školama kao i upis HSK-ocene u zvanično svedočanstvo osnovne škole kantona Ciriš.

Vreme nastave i oslobađanje od pohađanja redovne nastave

Broj časova je zakonski propisan. Na nivou vrtića i u 1.razredu dozvoljeno je do dva nastavna časa a od 2. razreda do četiri časa nedeljno.

HSK-nastava se obično organizuje izvan redovne nastave. Ukoliko se nastava organizuje u toku redovne nastave, deca i tinejdžeri imaju pravo na oslobađanje od redovne nastave a najviše do dva nastavna časa nedeljno. Roditelji moraju unapred da podnesu zahtev Upravi škole. Pri tome treba voditi računa koja nastava služi dobrobiti deteta. Služba za osnovno obrazovanje (VSA) preporučuje da se uvek konsultujete sa nastavnikom.

Mesto nastave i elektronski/online raspored časova

HSK-nastava se po pravilu organizuje u prostorijama osnovnih škola, a po mogućstvu u blizini mesta gde dete stanuje. Pojedini HSK-organizatori imaju svoje prostorije za nastavu.

Pregled svih jezičkih grupa, mesta i rasporeda održavanja nastave možete pronaći putem elektronskog kantonalnog rasporeda časova (<https://www.hsk-kantonzuerich.ch/>). Ovde možete pronaći za odgovarajući jezik nivo, vreme i mesto održavanja HSK-nastave za Vaše dete.

HSK-ocena u svedočanstvu osnovne škole

HSK-nastavnik vrednuje postignuća i napredak učenja dece u okviru HSK-nastave ocenom od 1-6 i istu unosi u Potvrdu-obrazac Službe za osnovno obrazovanje (VSA). Razredni starešina upisuje istu u zvanično svedočanstvo osnovne škole kantona Cirih. Većina zemalja porekla zvanično priznaje pohađanje HSK-nastave.

Kako prijavljujem svoje dete?

Upis se po pravilu odvija na početku školske godine.

Sve škole kantona Cirih dobiće od VSA u januaru flajer za HSK-prijavu sa priznatim HSK-kursevima. Flajeri se dele deci. Prijava se sprovodi od strane roditelja do kraja marta tj. 4 meseca pre početka nove školske godine. Svoje dete možete i direktno da prijavite organizatoru HSK-nastave čiji se podaci nalaze na flajeru HSK-prijave ili putem interneta i linka koji su takođe na flajeru navedeni.

U zavisnosti od organizatora HSK-kursevi mogu da budu besplatni (npr. zato što troškove preuzima ambasada) ili da podležu obavezi plaćanja školarine. Ukoliko je visina školarine za Vas previsoka, obratite se zaduženom koordinatorskom flajeru. U slučaju da primate socijalnu pomoć, troškove školarine preuzimaju mnoge opštine.

Koje su prednosti HSK-nastave?

Dobra HSK-nastava omogućava sledeće prednosti:

- ✓ Deca i tinejdžeri produbljuju svoje znanje prvog jezika – u razumevanju i govoru, u čitanju i pisanju. To je vrednost sama po sebi.
- ✓ Ko svojim prvim jezikom dobro vlada, uči po pravilu nemački kao drugi jezik kao i strane jezike lakše.
- ✓ HSK-nastava može generalno pozitivno da utiče na bolji uspeh deteta u školi s obzirom da ova nastava utiče na jačanje samopouzdanja i proširivanje opšteg znanja.

- ✓ Višejezičnost je dragoceni resurs za uspešan profesionalni razvoj u globalizovanom svetu.
- ✓ Dobro poznavanje prvog jezika pomaže deci da neguju kontakte u porodici i sa rođacima, a istovremeno im olakšava i mogući povratak u zemlju porekla, odnosno u poznato jezičko govorno područje.

Na koji način Vi kao roditelj možete da potpomognete jezički razvoj svog višejezičnog deteta?

Govorite sa svojim detetom jezik koji Vi potpuno spontano i prirodno koristite i kojim Vi najbolje vladate. Pogrešna je pretpostavka da je jednom detetu lakše u školi ukoliko roditelji, kojima nemački nije maternji jezik, sa decom nemački jezik govore.

Izbegavajte u razgovoru sa detetom Vaš maternji jezik i nemački jezik da mešate. Ostanite pri svom maternjem jeziku i onda kada Vam dete na nemačkom jeziku odgovara. Dozvolite svome detetu da samostalno odluči na kom jeziku želi da Vam odgovori.

Ukoliko tata i mama različite jezike govore, mogu to i sa detetom da primenjuju. Ovde su takođe važna jasna pravila: „Mama govori ovaj jezik, tata onaj, tako mi govorimo kada jedemo zajedno.“

Ne budite u zabuni u kriznim situacijama: Možda će Vaše dete da govori u jednoj određenoj fazi samo nemački jezik iako Vaš maternji jezik razume. Ukoliko se dosledno držite svoga jezika, dete će i dalje da uči jezik putem slušanja – i sigurno će ovaj jezik kasnije ponovo da govori.

Podržite i probudite radost svoga deteta za Vašim jezikom, razgledajte zajedno slikovnice, pevajte mu i pričajte pesmice, slušajte muziku, pričajte mu priče ili ih naglas čitajte.

Vodite računa da Vaše dete od malih nogu ima mnogo kontakata sa nemačkim jezikom. Budite i sami otvoreni za nemački jezik i naučite ga. Vi ste uzor svome detetu.

Pošaljite svoje dete (po mogućstvu od vrtića) na časove HSK-nastave i neka Vam redovno priča šta tamo uči.

Negujte redovan kontakt sa nastavnicima redovne škole i sa nastavnicima HSK-nastave.